

А. Коншинъ

Интелигентски заселища въ Съединенитѣ щати на Северна Америка

Отдѣлни заможни интелигентни лица или група отъ такива люде се заселватъ въ нѣкои отъ най-беднитѣ квартали на града. Заселватъ се тамъ, дето се чувствува най-голѣма нужда отъ просвѣта, а не дето намиратъ условия да се удоволствуватъ. Заселватъ се „да съставятъ центъръ на по-високъ граждански и общественъ животъ. Да наредятъ и подържатъ просвѣтни и благотворителни предприятия. Да изучаватъ и подобряватъ условията на работническия народъ“.

Такива сж изобщо тъй нареченитѣ „интелигентски заселища“. Тѣхната люлка е Англия, а сж пренесени въ Северо-американскитѣ съединени щати презъ 1889. год.

Въ частностъ всѣко заселище проявява своитѣ лични особености въ зависимостъ отъ срѣдствата, съ които разполага, отъ убежденията на неговитѣ членове и, най-главно, отъ мѣстнитѣ потребности, които членоветѣ-поселци изучаватъ, тъй да се каже, на самото мѣсто.

*

Много заселища се състоятъ само отъ едно семейство или даже отъ отдѣлно лице. Въ такъвъ случай тѣ по необходимостъ трѣбва да развиватъ своята дейностъ въ едно направление. Напримѣръ, семейството, което азъ посетихъ, се състоеше отъ стара майка, млади синъ и дъщери, изпълнени съ желание да служатъ на ближнитѣ си. Тѣ бѣха наели три стаи въ единъ отъ домоветѣ на източния Ню-Йоркъ, препълненъ съ работнически семейства. Една отъ стаитѣ бѣ отдѣлена за обществени цели.

Сутринъ тукъ се събиратъ на леки занятия малки деца, които още не ходятъ на училище. Учатъ ги на картонажъ, моделиране и пр., разказватъ имъ приказчици, заучаватъ стихотворения—изобщо изучаватъ всичко, коато се предвижда въ програмата на забавачницитѣ.

Вечеръ тукъ се събиратъ възрастни деца, които презъ деня сж били заети съ работа или сж били въ училище. Преподаватъ имъ се история въ форма на беседи, чрезъ които се прави главно нравствена оценка на историческитѣ личности. Тукъ тѣзи деца добиватъ възможностъ да разширятъ своето образование, да навикнатъ да сподѣлятъ мненията си и, главно, да се сближаватъ съ съседитѣ си и да се приучватъ да уважаватъ чуждитѣ мнения.